

"Мемлекеттік монополия субъектісі өндіретін және өткізетін тауарларға баға белгілеу қағидаларын бекіту туралы"

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2014 жылғы 29 желтоқсандағы № 178 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 27 қаңтарда № 10150 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 15 наурыздағы № 134 бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Ұлттық экономика министрінің 15.03.2016 № 134 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

«Бәсекелестік туралы» 2008 жылғы 25 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 32-бабының 2-1-тармағына және «Мемлекеттік мүлік туралы» 2011 жылғы 1 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 13-бабының 4-5) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Мемлекеттік монополия субъектісі өндіретін және өткізетін тауарларға баға белгілеу қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты «Әділет» ақпараттық құқықтық жүйесінде және бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялауды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің интернет-ресурсында жариялауды заңнамада белгіленген тәртіппен қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика бірінші вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр *Е. Досаев*
Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Ұ л т т ы қ э к о н о м и к а

министрлігінің

Мемлекеттік монополия субъектісі өндіретін және өткізетін тауарларға баға белгілеу қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Мемлекеттік монополия субъектісі өндіретін және өткізетін тауарларға баға белгілеу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының «Бәсекелестік туралы» (бұдан әрі – Заң) 2008 жылғы 25 желтоқсандағы және «Мемлекеттік мүлік туралы» 2011 жылғы 1 наурыздағы Заңдарына сәйкес әзірленді.

2. Осы Қағидаларды қолдану мақсатында мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) баға белгілеу - мемлекеттік монополия субъектілері өндіретін және өткізетін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) бағаларды қалыптастыру және қарау үдерісі;

2) мемлекеттік монополия субъектісі (бұдан әрі – субъект) – Қазақстан Республикасы Үкіметінің құрылған не Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органдары құрған мемлекеттік кәсіпорын;

3) негізделген баға – мемлекеттік монополия субъектісінің негізделген шығындарының және пайдасының негізінде айқындалған баға;

4) өзіндік құн – уәкілетті орган мемлекеттік монополия субъектісі өндіретін және (немесе) өткізетін тауардың бағасында ескеретін шығындар жиынтығы;

5) монополияға қарсы орган - бәсекелестікті қорғау және монополистік қызметті шектеу саласындағы басшылықты, мемлекеттік монополия саласына жатқызылған қызметті бақылау мен реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган.

Қағидаларда пайдаланылатын өзге де ұғымдар мен терминдер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

2. Мемлекеттік монополия субъектісі өндіретін және өткізетін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) баға белгілеу

3. Өнімге, тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) баға қалыптастыру өнімнің, тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) әрбір түрі бойынша шығындарды бөлек есепке алу негізінде жүзеге асырылады.

Субъектіде өнімнің, тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің)

түрлері бойынша шығындарды бөлек есепке алу болмаған жағдайда, субъектінің шығындары субъектінің жалпы шығындарындағы табыстардың үлес салмағы (көлемі, өндірістік персоналға еңбекақы төлеуге арналған шығындар) бойынша тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізетін субъектінің белгілі бір қызмет түріне жататын шығындарды айқындауды көздейтін жанама әдістердің негізінде өткізілетін өнімнің, тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) түрлері бойынша бөлінеді.

4. Субъектінің өніміне, тауарларына (жұмыстарына, көрсетілетін қызметтеріне) негізделген баға қалыптастыру кезінде өзіндік құнда өнімді, тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өндіруге (көрсетуге) тікелей жататын шығыстар және негіздеуші материалдармен (шарттар, шот-фактуралар, қаржылық құжаттар) расталған:

1) растайтын құжаттарда (шарттар, шот-фактуралар) және өнімнің, тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) бір бірлігін шығаруға арналған шикізат, материалдар, отын, материалдық ресурстар энергиясы шығысының қолданылатын нормаларына және (немесе) материалдық ресурстардың жылдық нормаларына сүйене отырып, материалдық ресурстардың нақты көлеміне негізделі отырып көзделген бағалардан айқындалатын материалдық шығыстар;

2) оларды жүргізу қажеттілігін құжаттамалық техникалық растау және жиынтық сметалық есептемелер, объектілік, жергілікті және ресурстық сметалар (әрбір объект бойынша жеке) бар болса, субъектінің негізгі құралдар құнының өсуіне әкелмейтін ағымдағы және күрделі жөндеуге және басқа да жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарына жіберетін қаражаты;

3) шығыстарға бағытталған, бағаның шығын бөлігінде ескерілмеген субсидияларды қоспағанда, бағаның шығын бөлігін азайтуда ескерілетін субъектіге мемлекеттік бюджет қаражатынан бөлінетін субсидиялар;

4) еңбек жағдайлары үшін еңбек заңнамасына сәйкес еңбекақы төлеу жүйесінде көзделген қосымша ақылар мен үстемеақылар төлеуді қоса алғанда, персоналға еңбекақы төлеуге жұмсалған шығыстар бағаларды қалыптастыру кезінде ескеріледі, бұл ретте еңбекақы төлеуге жұмсалатын шығыстарды айқындау кезінде персоналдың (әкімшілік-басқару және өндірістік) нақты саны және инфляция деңгейінің болжамды өзгерісін ескере отырып, қолданыстағы бағаларда қабылданған орташа айлық жалақы есепке алынады;

5) субъектінің есепке алу саясатында көзделген әдісті пайдалана отырып айқындалатын және негізгі құралдардың құнын арттыруға алып келетін күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуге және инвестициялық жобаларды іске асыруға бағытталатын амортизациялық аударымдарға шығыстар;

6) оларды тарту қажеттілігін құжаттамалық растау, әлеуетті өнім берушілерді

, қызметтерді қаржыландыру және қарыз ресурстарын қайтару шарттары болған кезде инвестициялық жобаны іске асыруға немесе өнім, тауарлар (жұмыстар, көрсетілетін қызметтер) өндірісінде қолданылған негізгі құралдарды сатып алуға (инвестициялық бағдарлама (жоба) болмаған жағдайда) қарыз қаражаттары үшін сыйақы төлеуге арналған шығыстар;

7) аудиторлық, консалтингтік, маркетингтік қызметтерге жұмсалатын шығыстар;

8) қоршаған ортаға эмиссия үшін ақы төлеуге;

9) кезең шығыстарында ескерілетін міндетті сақтандыру түрлеріне, салықтарға, алымдарға және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерге шығыстар ескеріледі.

5. Субъектінің бағаларын қалыптастыру кезінде өзіндік құнда өнімді, тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өндіруге тікелей жатпайтын, сондай-ақ негіздеуші материалдармен (шарттар, шот-фактуралар, қаржылық құжаттар) расталмаған шығыстар, оның ішінде:

1) өнімді, тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өндіру (көрсету) кезінде пайдаланылмайтын негізгі құралдардың амортизациялық аударымдары;

2) ластаушы заттардың нормативтен тыс шығарындылары (тастандылары) үшін төлемдер;

3) үмітсіз борыштар;

4) шаруашылық шарттардың талаптарын бұзғаны үшін айыппұлдар, өсімпұлдар, тұрақсыздық айыбы және санкциялардың басқа да түрлері, сот шығындары;

5) табысты жасырғаны (кеміткені) үшін айыппұлдар мен өсімпұлдар;

6) ұрлықтан келген залалдар;

7) қызмет көрсетуші шаруашылықтар мен учаскелер өндірісінде тартылмаған активтерді ұстауға арналған;

8) кәсіптік-техникалық училищелерді қоспағанда, денсаулық сақтау объектілерін, мектепке дейінгі балалар ұйымдарын, оқу орындарын ұстауға арналған;

9) сауықтыру лагерьлерін, мәдениет және спорт объектілерін, тұрғын үй қорын ұстауға арналған;

10) ұйым қызметкерлерінің тұрғын үй жағдайларын жақсартуға, бау-бақша үйлерін сатып алуға және үй шаруашылығымен айналысуға алған несиелерін, пайызсызды қоса алғанда, өтеуге арналған;

11) мәдени-ағарту, сауықтыру және спорттық іс-шараларды өткізуге арналған;

12) бау-бақша серіктестіктерін абаттандыруға (жолдар салу, энергиямен және

сумен жабдықтау, жалпы сипаттағы басқа да шығыстарды жүзеге асыру)
а р н а л ғ а н ;

13) демеушілік көмек көрсетуге арналған;

14) ақаудан болған ысыраптарға арналған;

15) өндірісті вахталық ұйымдастыруды қоспағанда, тауар нарығы субъектілерінің персоналы үшін пәтерлерді, тұрғын ғимараттарды және құрылыстарды, жатақханалар мен қонақ үйлердегі орындарды сатып алуға, жалдауға және ұстауға арналған;

16) мерейтойлар күніне немесе қызметкерлерге ынталандыру түрінде берілетін сыйлықтарды сатып алуға арналған;

17) нормативтен тыс техникалық және коммерциялық ысыраптарға, тауар-материалдық құндылықтардың, қоймадағы қорлардың бұзылуына және жетіспеушілігіне, басқа өндірілмейтін шығыстарға;

18) жұмыс қорытындылары бойынша сыйлық беруге және сыйақылардың басқа да нысандарына арналған;

19) өндірістік қажеттілікке байланысты іс-шараларды қоспағанда, оқытатын курстарды, семинарларды, тренингтерді, лекцияларды, көрмелерді, пікірталастарды, ғылым мен өнер қайраткерлерімен кездесулерді, ғылыми-техникалық конференцияларды өткізуге және ұйымдастыруға арналған;

20) қоғамдық ұйымдар мен қауымдастықтарға арналған мүшелік жарналарға
а р н а л ғ а н ;

21) білім беру ұйымында оқитын қызметкерлердің демалыстарына ақы төлеуге арналған;

22) кәсіптік ауруларды оңалтып емдеуге байланысты шығындардан басқа, субъектінің қаражаты есебінен қызметкерлердің және олардың балаларының емделуіне, демалуына, экскурсияларына арналған жолдамаларға ақы төлеуге
а р н а л ғ а н ;

23) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген міндетті сақтандыру төлемдерін қоспағанда, сақтандыру төлемдері (субъект өз қызметкерлерінің пайдасына жасаған жеке және мүлікті сақтандыру шарттары бойынша субъект төлеп отыратын жарналар);

24) қызметкерлерге қосымша берілген демалыстарға (заңнамада көзделгеннен тыс), оның ішінде бала тәрбиелеп отырған әйелдерге ақы төлеуге, қызметкердің отбасы мүшелеріне демалысты пайдаланатын жерге бару және қайту жолына ақы төлеуге арналған;

25) заңнамада көзделгеннен басқа, субъектінің қызметкерлеріне жеңілдіктер;

26) мектепке дейінгі мекемелердегі, санаторийлердегі және сауықтыру лагерлеріндегі балалардың тамақтану құнын өтеуге жұмсалатын шығыстар;

27) ұжымдық шартта айқындалған мақсаттарға кәсіптік одақтарға

а у д а р ы м д а р

е с к е р і л м е й д і .

6. Негізделген бағаға енгізілетін пайданың деңгейін айқындау кезінде субъектілердің тиімді жұмыс істеуін және дамуын қамтамасыз ететін қаражат е с к е р і л е д і .

7. Монополияға қарсы орган осы Қағидаларға сәйкес тауардың (жұмыстың, көрсетілетін қызметтің) бағасына сараптама жүргізеді.

Бағаларға сараптама жүргізу үшін субъектілер мыналарды:

1) тауарларға мемлекеттік монополия енгізілген күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей, баға деңгейін растайтын негіздемелік материалдарды қоса бере отырып, босату бағалары туралы жазбаша түрде ақпарат;

2) алдағы уақытта тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) бағалардың өсетіні және өсу себебін растайтын негіздемелік материалдарды табыс ете отырып, олардың өсу себептері туралы кемінде күнтізбелік отыз күн бұрын жазбаша түрде хабарлама береді.

Бағалардың алдағы көтерілуі туралы хабарламаға мыналар қоса беріледі:

1) көтеру себептерін растайтын құжаттар (шикізат, материалдар, қызметтер құнының өсуін растайтын тиісті шарттардың көшірмелері);

2) қызметтің әрбір түрі бойынша бағалар жобасы;

3) бухгалтерлік теңгерім;

4) пайдалар мен залалдар туралы есеп;

5) еңбек және жалақы жөніндегі есеп;

6) өндірістік-қаржы қызметі туралы есеп;

7) негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің болуы және олардың қ о з ғ а л ы с ы ;

8) тұтастай кәсіпорын және қызметтің әрбір түрі бойынша жеке шығындар баптары бойынша таратып жаза отырып, бағалардың жобасын есептеу үшін қолданылатын табыстар мен шығыстар туралы жиынтықты деректер;

9) еңбекақы төлеудің қолданылып отырған жүйесі туралы мәліметтер;

10) шикізат және материалдар шығысының қолданылып отырған нормалары, қызметкерлердің нормативтік саны туралы деректер;

11) бар болған жағдайда, есепке алу саясаты;

12) бар болған жағдайда, инвестициялық бағдарламалар (жобалар);

13) ағымдағы және күрделі жөндеуге және негізгі құралдар құнының өсуіне алып келмейтін басқа да жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарына бағытталған шығындардың жылдық сметасы;

14) негізгі құралдар құнының өсуіне алып келетін күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуге бағытталған шығындардың жылдық сметасы;

15) негізгі құралдарды пайдалану мерзімін көрсете отырып, амортизациялық а у д а р ы м д а р д ы е с е п т е у ;

16) өткізудің жоспарланған көлемін растайтын құжаттар – ниет етілген хаттамалар, шарттар, өндіру (жеткізу) көлемдерінің есептемелері, жобалық қуаты және оны іс жүзінде пайдалану туралы деректер, сондай-ақ өндіріс (жеткізу) көлемін төмендеткен жағдайда субъектілер негіздеме ұсынады;

17) дебиторлық және кредиторлық берешектің таратылып жазылуы.